

OUTREACHEND WERKEN

bij gezinnen met (zeer) lage werkintensiteit

WIE?

DOELGROEP

UITDAGINGEN

- Gezinnen leven met complexe problemen
- Gezinnen hanteren specifieke overlevingsmechanismen
- Gezinnen ervaren hulpverlening als ontoereikend

ACTIES

- Zet in op wie meest kwetsbaar is:
 - zet in op wie niet op de hulpverlenings-radar zit
 - herstel vertrouwen in hulpverlening
 - erken overlevingsmechanismen gezin

WAT?

VERANDERING BIJ DE CLIËNT

UITDAGINGEN

- Verandering bestaat uit vele kleine stappen
- Verandering is geen lineair proces

ACTIES

- Zet in op concrete, materiële problemen en vragen
- Maak kleine veranderingen zichtbaar voor jezelf en cliënt, bv. gezin volgt zelfstandig administratie op
- Werk aan zelfvertrouwen en eigenwaarde van cliënt

WERKEN OP ALLE LEVENSDOMEINEN

UITDAGINGEN

- Gezin heeft noden in alle levensdomeinen
- Gezin ervaart hulpverlening als ontoegankelijk
- Merendeel van gezinnen kampt met woonnood

ACTIES

- Zet in op sociale grondrechten: financieel en materieel
- Bouw een netwerk van afgestemde hulpverlening op rond het gezin
- Heb aandacht voor de kinderen in het gezin
- Werk aan het emotioneel welzijn bv. via vrijwilligerswerk
- Zet ervaringsdeskundigen in als/naast de outreacher

STAPPEN NAAR TEWERKSTELLING

UITDAGINGEN

- Voor cliënt is afstand tot arbeid te groot:
 - ontbreken van attitudes, vaardigheden, mentale weerbaarheid
 - geen passende vacatures
 - diploma niet erkend
 - aanbod voortrajecten zijn niet op maat en tempo van de doelgroep
- Cliënt ervaart praktische drempels:
 - geen pc om te zoeken en te kandideren
 - geen openbaar vervoer naar werkplaats
 - geen kinderopvang of niet aangepast aan werkuren
- VDAB-dienstverlening is hoogdrempelig:
 - te gedigitaliseerd, gemis aan persoonlijk contact
 - procedurele taal is onbegrijpelijk

ACTIES

- Versterk zelfvertrouwen door positieve ervaringen mogelijk te maken
- Bied tussenstappen aan:
 - stimuleer betekenisvol vrijwilligerswerk
 - ondersteun op andere levensdomeinen
 - leid toe naar Nederlandse taalles
 - gids cliënt door ingewikkelde procedures
 - maak de brug met VDAB:
 - wijs cliënt de weg
 - bemiddel met VDAB

HOE?

BEGELEIDINGS-STRATEGIEËN

UITDAGINGEN

- Gezin zet geen stappen naar hulpverlening
- Gezin dreigt het contact gemakkelijk te verbreken
- Nood aan tewerkstelling hangt samen met noden op gebied van opleiding, wonen, gezondheid, familiale relaties, ...

ACTIES

- Contact
 - zoek zelf het gezin op: aanbellen, huisbezoek, in de wijk
 - vang signalen van collega's en andere diensten op
 - kom via informele weg tot verbinding: op straat, wachtzaal, tijdens autorit
 - werk volgens presentietheorie en waar zinvol met Eigen Kracht Conferenties
 - blijf aanklappen en vasthouden
 - wees bereikbaar en beschikbaar: flexibel in agenda en communicatiemiddel
- Inhoudelijke begeleiding
 - zet op korte termijn in op sociale grondrechten
 - gebruik een rechtenverkenner
 - maak gezin bewust van rechten
 - werk op lange termijn aan emotionele en relationele verandering
 - bied verschillende hulpvormen aan: individueel, groepsaanbod
 - zet steeds in op een integrale begeleiding

HULPVERLENINGS-ATTITUDES EN -VAARDIGHEDEN

UITDAGINGEN

- Gezin is wantrouwend tegenover hulpverlening
- Gezin botst op procedures bij dienstverlening
- Samenleving kijkt veroordelend naar gezin

ACTIES

- Naar het gezin:
 - vertrek vanuit een gelijkwaardige en krachtgerichte benadering
 - wees eerlijk en transparant over wat je doet
 - werk aan een sterke verbinding: laagdrempelig, actief luisteren, aanklappen
 - wees sterk empathisch en durf tegelijk ook confronteren
 - laat toe dat cliënt iets terug doet
- Naar anderen:
 - leg verbinding tussen de cliënt en andere organisaties
 - maak brug tussen het gezin en de samenleving
 - wees pleitbezorger van het gezin
 - zorg dat je een goede basiskennis hebt: sociale grondrechten, sociale kaart
- Zet ervaringsdeskundigen in als/naast outreacher
- Bewaak je rol en positie: neem enkel over waar nodig

NETWERKEN

INFORMELE NETWERKEN

UITDAGINGEN

- Gezin leeft geïsoleerd
- Gezin heeft relaties die onder spanning staan

ACTIES

- Herstel contact tussen gezin en de familie, buurt, vrienden
- Zie het informeel netwerk als een belangrijke toeleider
- Zet het informeel netwerk in als ondersteuning

INTERNE SAMENWERKING

UITDAGINGEN

- In een OCMW zit er spanning tussen de outreacher en de algemene sociale dienst: hulpverlening versus controlerende rol
- Outreachers hebben nood aan klankbord

ACTIES

- Expliciteer mandaat, rol en positie tegenover collega's
- Expliciteer complementariteit tussen outreachend werk en andere vormen van sociaal werk
- Bespreek regelmatig gezamenlijke dossiers met collega's
- Bespreek hoe outreachend werken zijn plaats kan krijgen bij het basis sociaal werk.

OMKADERING OUTREACHEND WERKEN

WERKOMSTANDIGHEDEN OUTREACHER

UITDAGINGEN

- Verandering vraagt tijd en ruimte
- Begeleidingstraject heeft onvoorspelbaar verloop en uitkomst
- Meer vragen dan aanbod
- Risico op te verschillend beleid naargelang lokaal bestuur
- Drempels in hulpverlening belemmeren voortgang outreachers
- De outreachers hebben solopositie

ACTIES

- Bepaal in je organisatie de nodige werkcondities:
 - caseload, flexibiliteit in agenda en werkuren
 - neutrale plaatsen als werkplek: huisbezoeken, park, terras, wachtzaal
 - mobiliteit met fiets, auto en zonder logo van de dienst
- Ga in intervisie en supervisie als ondersteuning in je professionaliteit
- Kader het outreachend werken binnen de GBO-werking